

VELKOMMEN TIL FOLKEMØTE

Onsdag 14 oktober

Kl. 18:00

Samfunnshuset

Tema:

Framtidens Karasjok – status etter et års drift
Budsjett 2021

BOAHTTEVAŠ
KÁRÁŠJOHKA

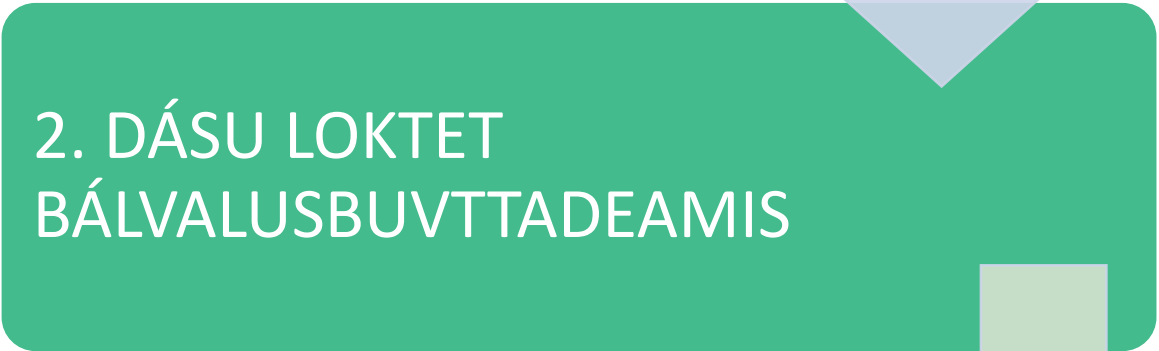
Fremtidens Karasjok

BOAHTTEVAŠ KÁRÁŠJOHKA HÁSTALUSGOVVA

1. HÁLDDAŠIŠGOAHTIT
EKONOMIJA

2. DÁSU LOKTET
BÁLVALUSBUVTTADEAMIS

3. GÁVDNAT RUÐAID
BOAHTTEVAŠ
HÁHKAMIIDDA

Dál mii leat
bures
ovdánišgoahtán!

- Mii hálddašišgođiimet ekonomiija
 - Mii leat njeaidán bušeahta 20 miljovnnain 2019 ja 2020. Ja dan mii doalahat!
- Prošeakta Boahttevaš Kárášjohka lea buot surggiin bures jođus fágalaš ovdánanbargguiguin.
 - Jođiheddjiid ja bargiid gaskkas leat olusat ráhkadan ođđa ja hui buriid bálvalusstandárddaid ja vugiid mo daid addit.

Boahttevaš 10 jagis mii
háhkgaoahtit 500-600
miljon kruvnna ovddas.

PU ÁSODAGAID

OĐĐA
DEARVVASVUOĐA
GUOVDDÁŽA

OĐĐA
VUOĐĐOSKUVLLA

TEKNALAŠ VISTTI

ČÁHCE- JA RUFE
VÁLDOPLÁNA

HÁLDDAHUS- JA
KULTURVIESU?

Geaidnu lea ain guhkki....

- 2021 bušeahtta 2021-2024 ekonomiiaplána gáibida ražasteami.
- Mis lea ain olu bargu olahit dan bálvalusdásu maid dáhtošeimmet fállat ássiideamet.

Mii leat áivan dilálašvuodas!

Mii leat álggaheamen buolvvaidgaskasaš
háhkama.

- Mii huksegoahtit buriid ja
gelddolaš ulbmilvisttiid. Muhto
mii maid huksegoahtit:
 - Alccemet ássiide, ain buoret
báikegotti
 - olbmuide ain buoret barganbáikki
 - olbmuide ain buoret
galledanbáikki

Mis leat ruđat, báiki, ja bargoáŋgirvuolta.

An aerial photograph of a town, likely in Norway, featuring a prominent bridge crossing a wide river. The town is surrounded by lush green forests and includes various residential and commercial buildings. A semi-transparent circular overlay on the right side of the image contains text in Sami and Norwegian.

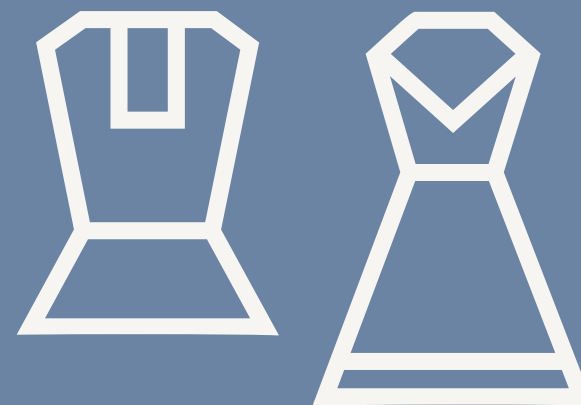
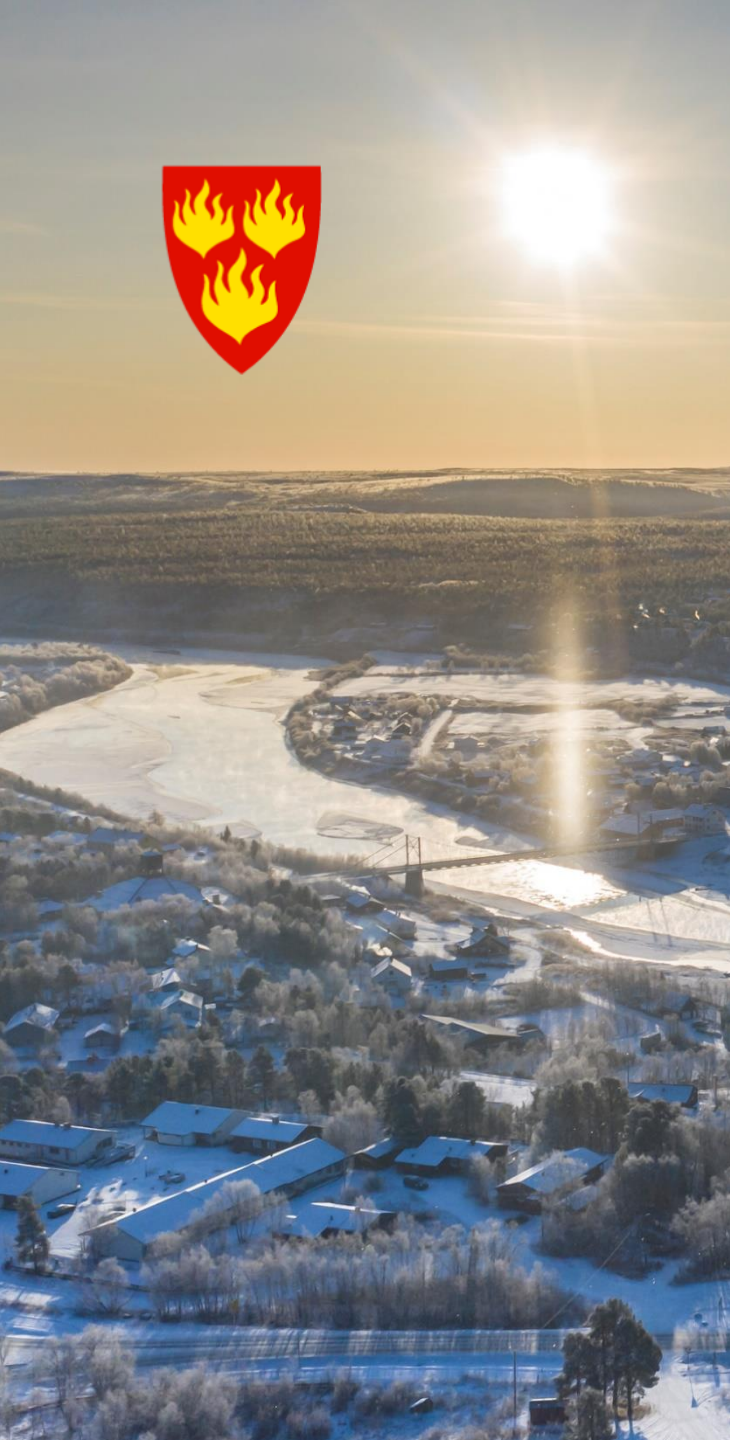
Mii han gal máhttit
go bargat Ovttas
ovddasguvlui

Ja mii bargagoahtit odne

Kárášjohka – vejolašvuodaid gieldda

Kárášjoga gielda
Karasjok kommun

**BOAHTTEVAŠ
KÁRÁŠJOHKA**
Fremtidens Karasjok

Langsiktig endrings- og utviklingsprosjekt – 8 år

- Trinn 1: Omstilling og etablering av **BASIS**
- Trinn 2: Utviklingskraft og **NY GIV**
- Trinn 3: Innovasjon, Samskaping og **BESTE PRAKSIS**

Etter endt prosjekt skal kommunen kunne levere tjenester til innbyggerne innenfor rammen av god forvaltningsskikk, kommunen skal ha en god organisasjonspraksis og en sunn og bærekraftig økonomi.

Fire gjennomgripende utfordringer

1. Samspill og ledelse
2. Organisasjonsklarhet
3. Kvalitet og tjenesteleveranser
4. Økonomi og styring

Samspill og ledelse

- Fokus:
- Lederutviklingsprogram
- Utviklet lederplattform i felleskap
- Lederoppfølging og veiledning
- Ansvarliggjøring

Må arbeide videre med:

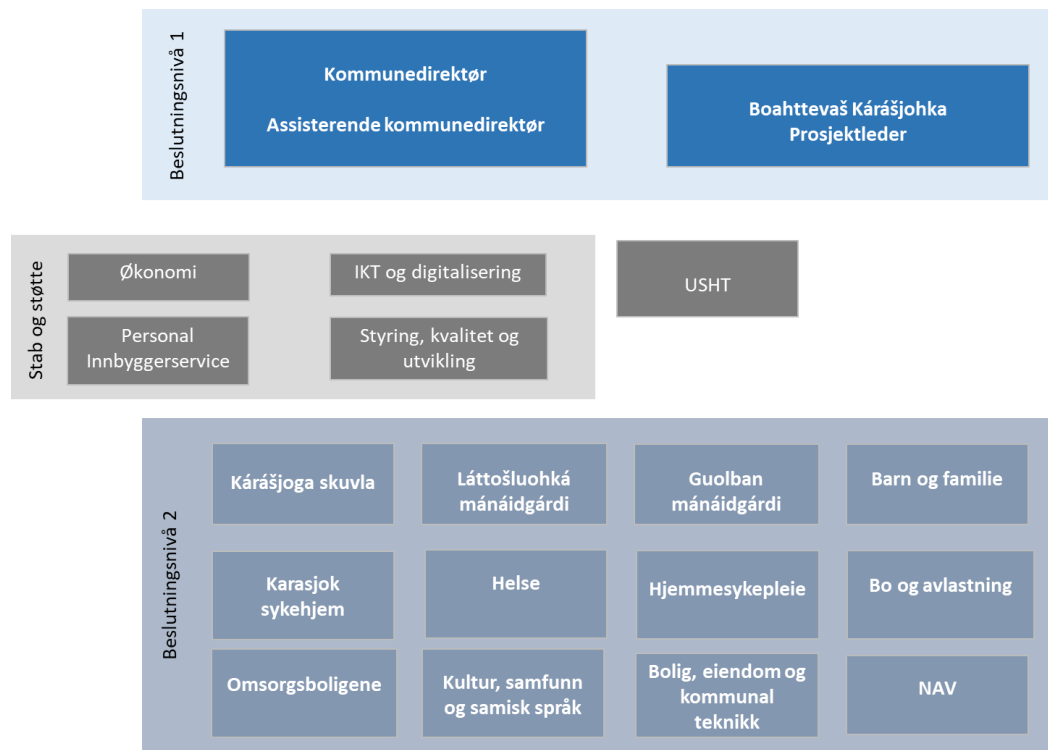
- Tettere oppfølging av enhetsledere fra kommunedirektørnivået
- Beslutningsprosesser – saksgang og involvering, samt skriftliggjøring
- Fokus på personalpolitikk – medarbeiderskap
- Medvirkning og de tillitsvalgte

 Jodiheaddji vuodđu Kárášjoga gielda				
Ovttas ovddasguvlui - oktasaš ovddasvástádusain boahtte áigái				
Višuvdna	Ovttasdoaibma	Ovddasvástideaddji	Čoavddusánger	Čielggas
Buori geavvafášvuoda dovdomearka Jodiheaddjin Kárášjogas mun áiggun...	• Sadjosis • Ane rabasvuoda • Juohkit gelbbolašvuoda • Atnit nuppiide luohitevašvuoda • Gullat maid nuppiid dadjjet –váfistit oasálastima • Doallat šiehtadusaid • Čuvgehit buohkaid bures • Ii hállat sealggebealde ja sivahit earáid	• Dahkat mearrádusaid • Stivret báilvalustis – váldit ovddasvástádusa fágas, ekonomijas ja bargoveagas • Divvut jus oainnán boastturvuodaid • Čuovvut bajit ortnet orgánaid mearrádusaid • Čuovvut njuolggadusaid ja prosedyraid • Ráhkkanit čeahkkimidda ja leat áššedidolažžan • Ovddidit áššiid mat mu mielas leat dehálačča	• Rabas oddajurddešearpmái – hutkái • Ohcat molssaeavttuid • Oaidnit oppalašvuoda • Balakeahhtá geahččalit eará čovdosiid • Atnit čoavddusángeris giela	• Bálggesčuovgan – kommuniseret višuvnna • Kommuniseret čielga vuordamušaid • Vuodustit mearrádusaid • Sadjosis – maiddei gáibideaddji diliin • Čalmmustahtit dohkálašvuoda • Atnit čielga giela – čielga giela • Addit čielga ja konkreta ruovttoluottadieduid • Atnit ja čuovvut rutinnaid ja struktuvraid • Doaimmat buoren rollamállen

Organisasjonsklarhet

Fokus:

- Ny administrativ organisering
- Innføring av to beslutningsnivåer

Må arbeide videre med:

- Implementering av ny organisasjon er prioritert høsten 2020

Kvalitet og tjenesteleveranser

Fokus:

- Oversikt over tjenestene
- Avdekket utfordringer
- Berede grunnen for å starte arbeidet med kvalitetsløft

Må arbeide videre med:

- Systematisk kvalitetsarbeid
- Medarbeideskap og myndiggjøring av de ansatte
- Kompetanseheving
- Arbeidsflyter

Omstillingsbehov Karasjok

År	2020	2021	2022	2023
Årlig omstillingsbehov	19,7	14,3	6,5	13,6
Akkumulert	19,7	34	40,5	54,1

Økonomi og styring

Fokus:

- Budsjett, budsjett og budsjett
- Økonomiverksteder og rapportering
- Framsikt – nytt støttesystem for økonomiprosesser

Må arbeide videre med:

- Budsjett, budsjett og budsjett – mer krevende for hvert år
- Oppfølging av enhetsledere med større ansvar for økonomien i egen enhet
- Bygge opp et styringssystem

Status på tjenestenivå og ressursbruk i Karasjok kommune sammenlignet med andre kommuner v/Håvard Moe

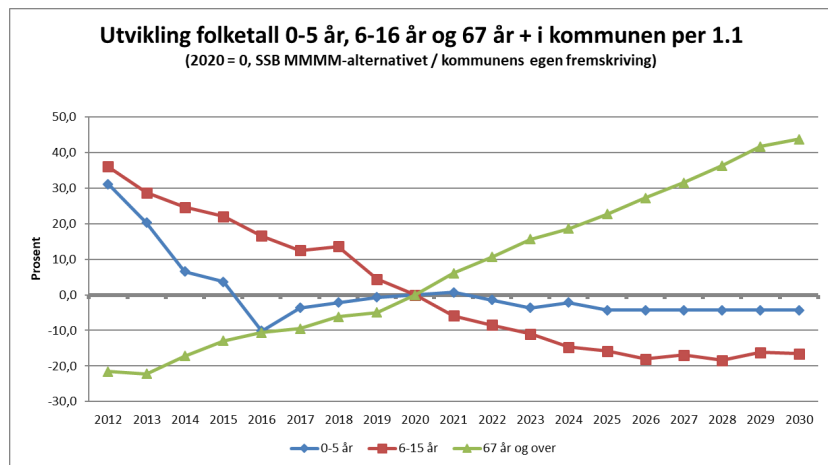

Kort om Håvard Moe

- Prosjektkoordinator i Boahttevaš Kárášjohka
Framtidens Karasjok 2019-2022
- Seniorrådgiver KS-Konsulent AS
 - Jobber særlig med spørsmål knyttet til
kommuneøkonomi, omstilling, strategi, ledelse-
og organisasjonsutvikling, kommunereform
samt administrative og politiske analyser.
- 17 år i KS-Konsulent as

To store utfordringer for Karasjok:

Det er store endringer på gang i
befolknings sammensetningen i
Karasjok kommune
Flere eldre – færre unge

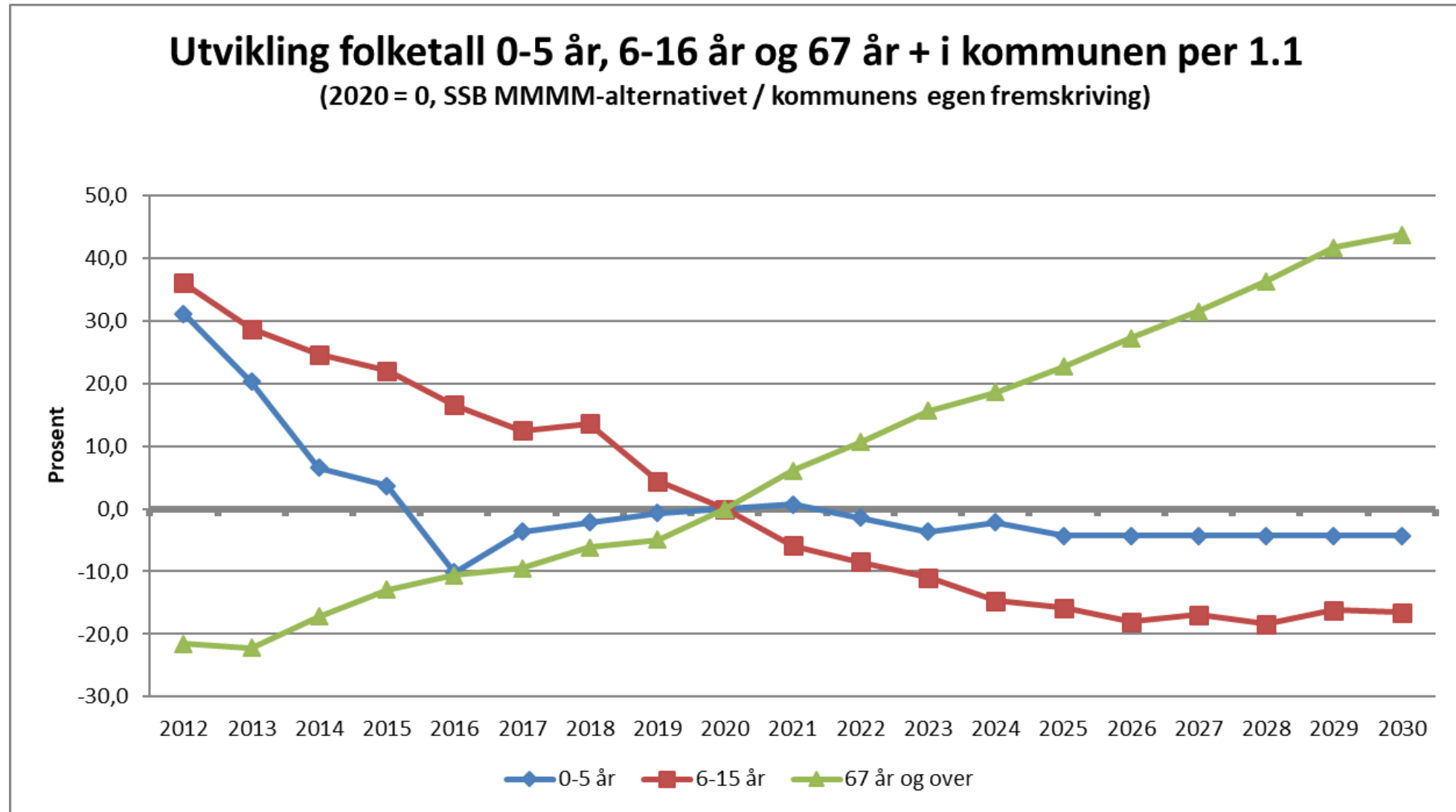
Pengebruken/tjenestenivået er
for høyt
Mindre på drift – mere på renter
og avdrag

Demografi – endringer i befolkningssammensetningen

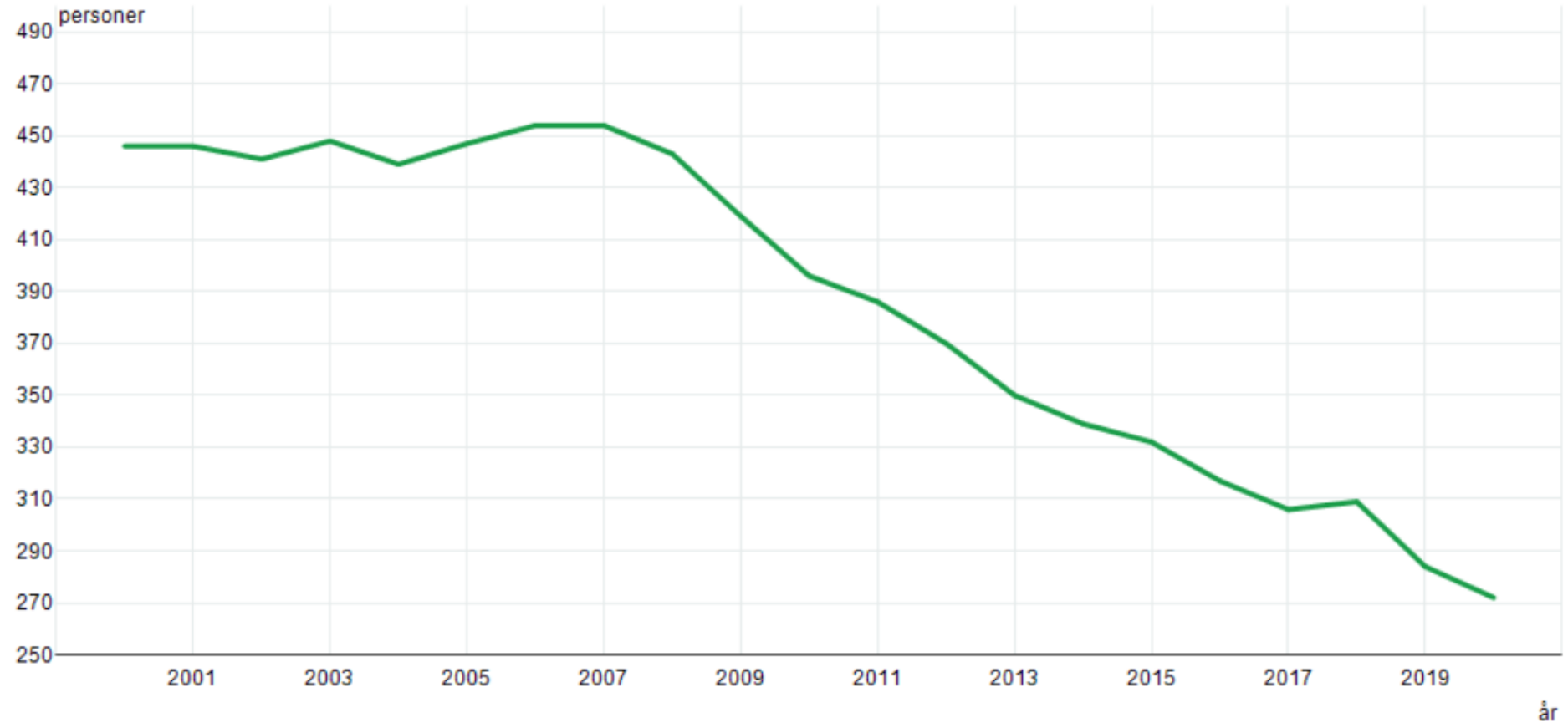

Har hatt - og vil få- store endringer i befolknings-sammensetningen i Karasjok

Befolkningsutvikling innbyggere 6-15 år Karasjok

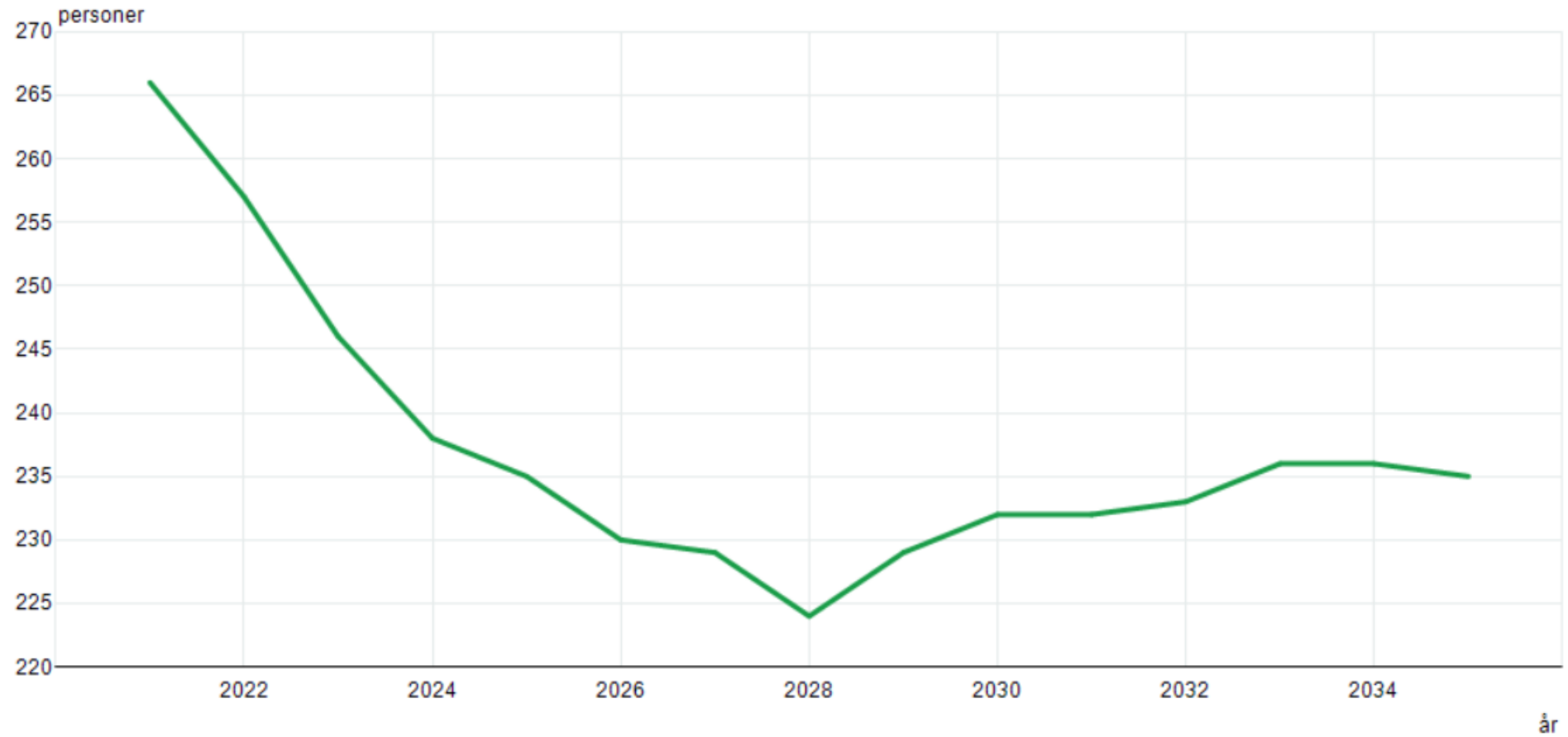
07459: Befolkning, etter år. Kárásjohka - Karasjok, 6-15 år, Personer.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

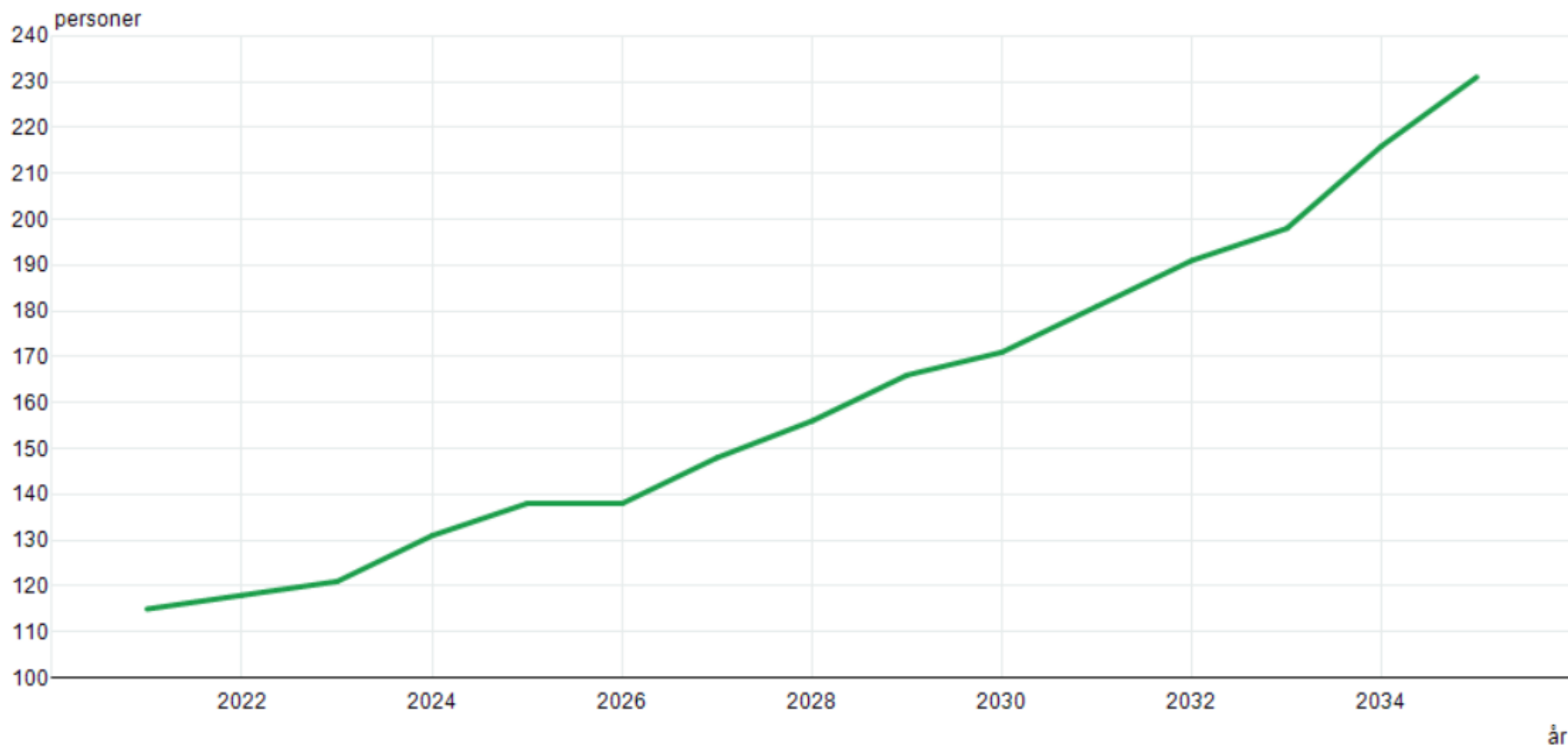
Framskrevet befolkningsutvikling innbyggere 6-15 år Karasjok (middels vekst)

11668: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Kárásjohka - Karasjok (-2019), 6-15 år, Hovedalternativet (MMMM).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

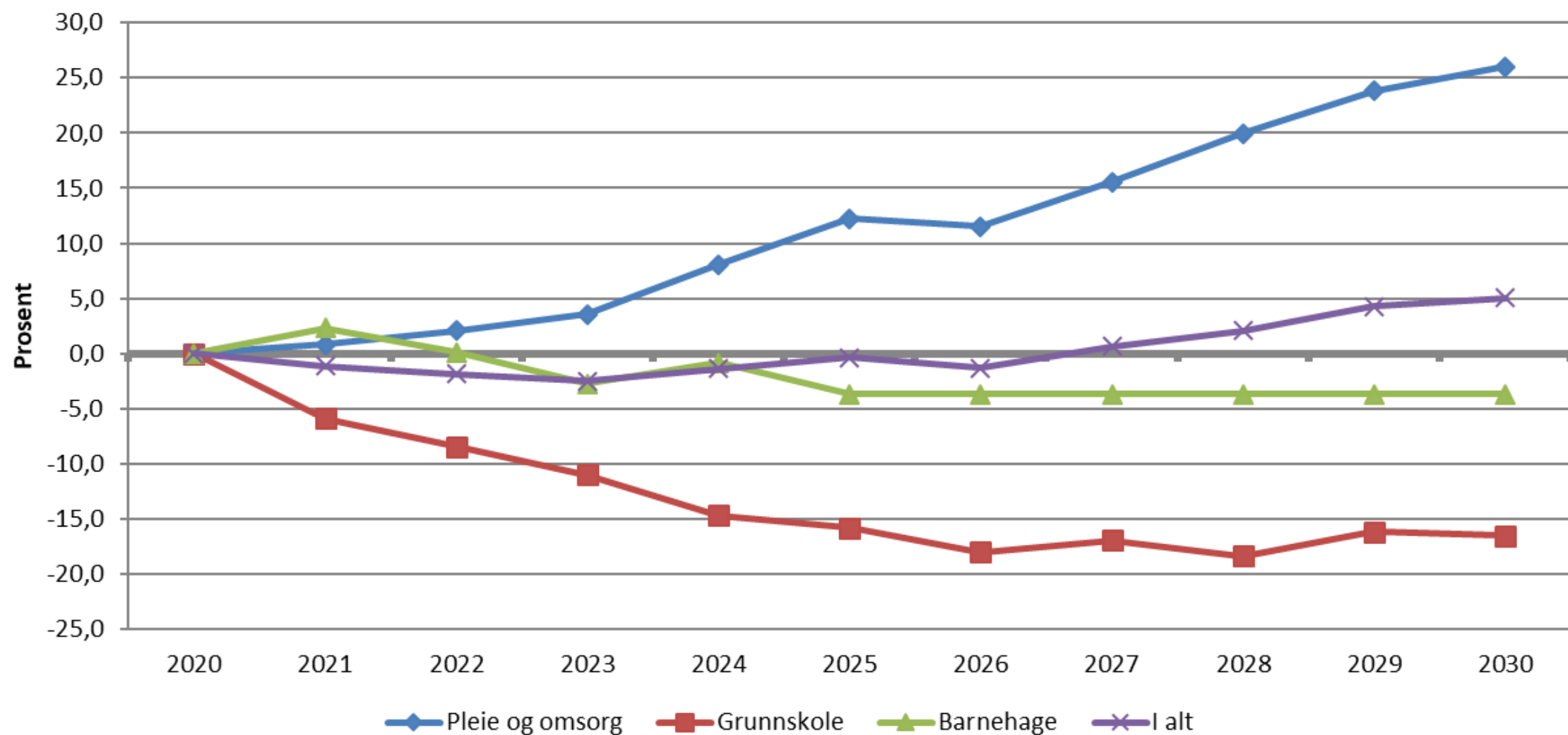
11668: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Kárásjohka - Karasjok (-2019), 80 år eller eldre, Hovedalternativet (MMMM).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2020 - 2030

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Årlige omstillingsbehov for å følge endringen i demografien

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2020 kroner og endring fra 1.1.2020)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM KARASJOK
2021	559	-2 347	497	-331	17	-233	-1 837
2022	815	-1 027	-470	-219	-3	-193	-1 097
2023	1 023	-1 027	-615	-225	21	-193	-1 016
2024	3 037	-1 467	410	-107	12	-146	1 740
2025	2 777	-440	-615	-107	81	-75	1 621
2026	-465	-880	0	-119	71	-102	-1 495
2027	2 688	440	0	-129	103	11	3 113
2028	2 960	-587	0	-151	110	-62	2 270
2029	2 581	880	0	-187	129	21	3 424
2030	1 487	-147	0	-48	34	-51	1 275
SUM	17 463	-6 600	-793	-1 623	575	-1 022 0	7 998

Karasjok må i økonomiplanperioden (neste 4 år) redusere grunnskoleområdet med 5,9 mill bare for at enhetskostnadene ikke skal øke – da har man altså fortsatt ikke spart noe

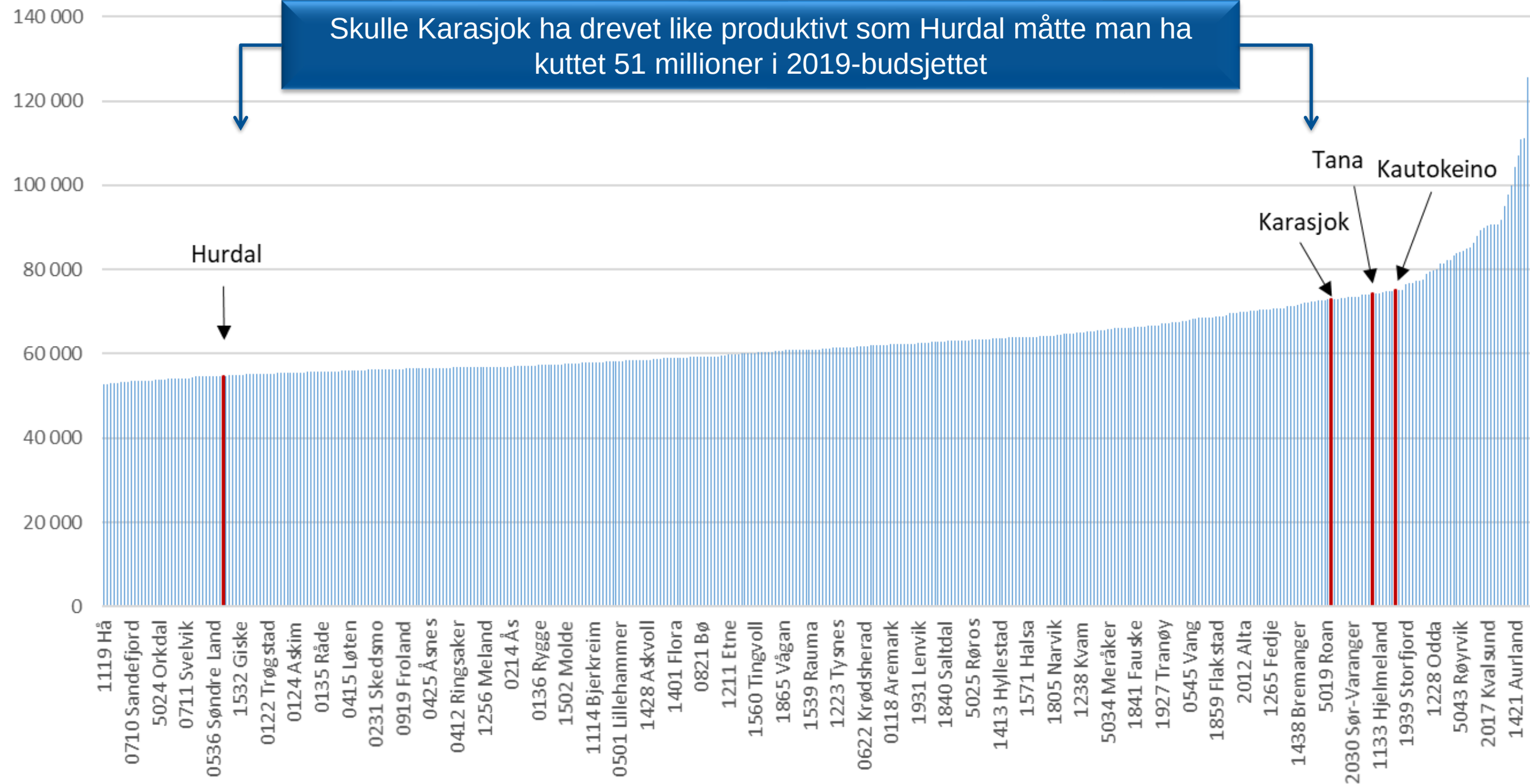
Tjenestenivå

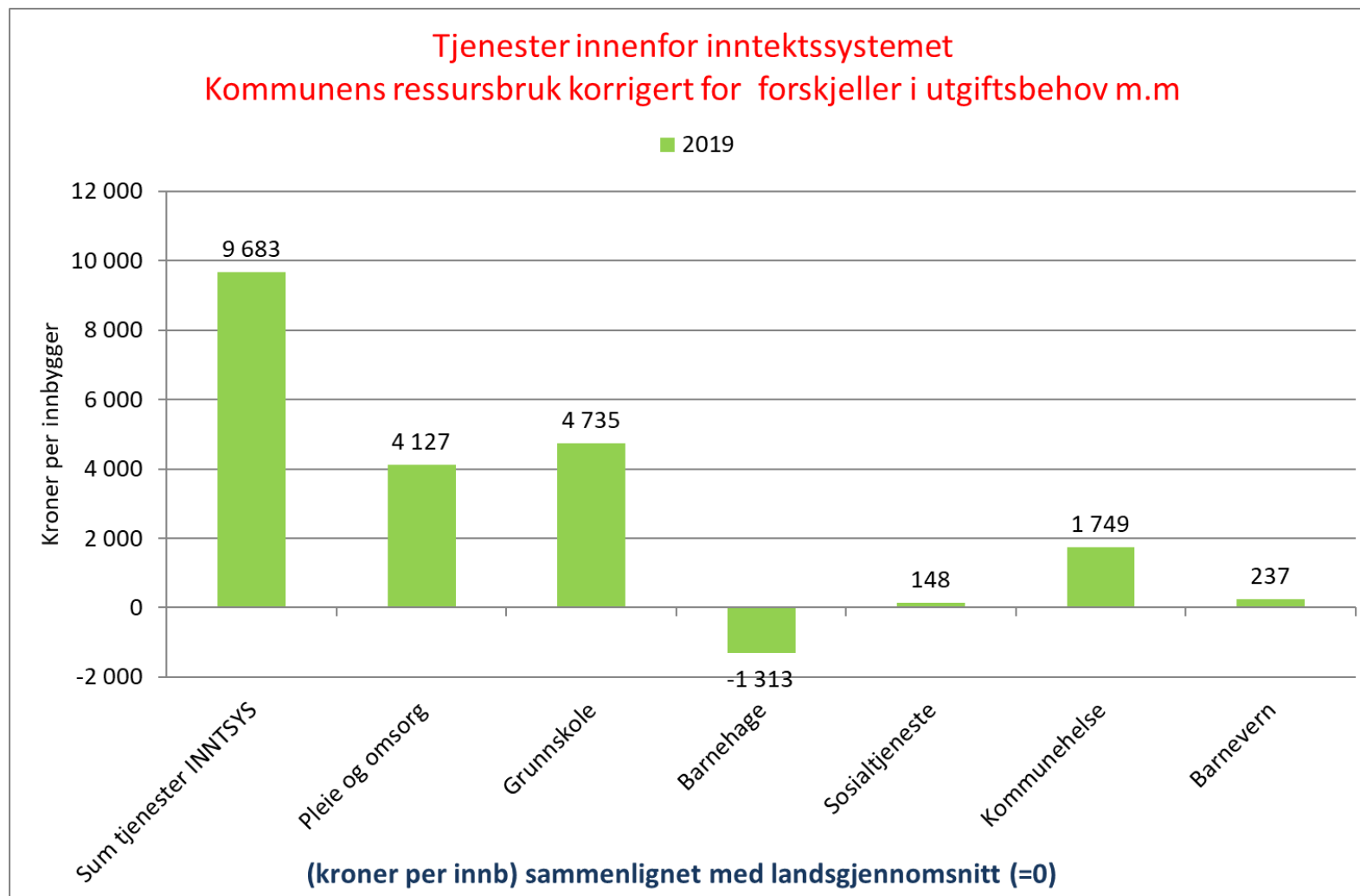
KS KONSULENT

Utgiftskorr frie inntekter ink eiendomsskatt, kraft, havbruksfond og diff arb. avgift - 2019

Skulle Karasjok ha drevet like produktivt som Hurdal måtte man ha kuttet 51 millioner i 2019-budsjettet

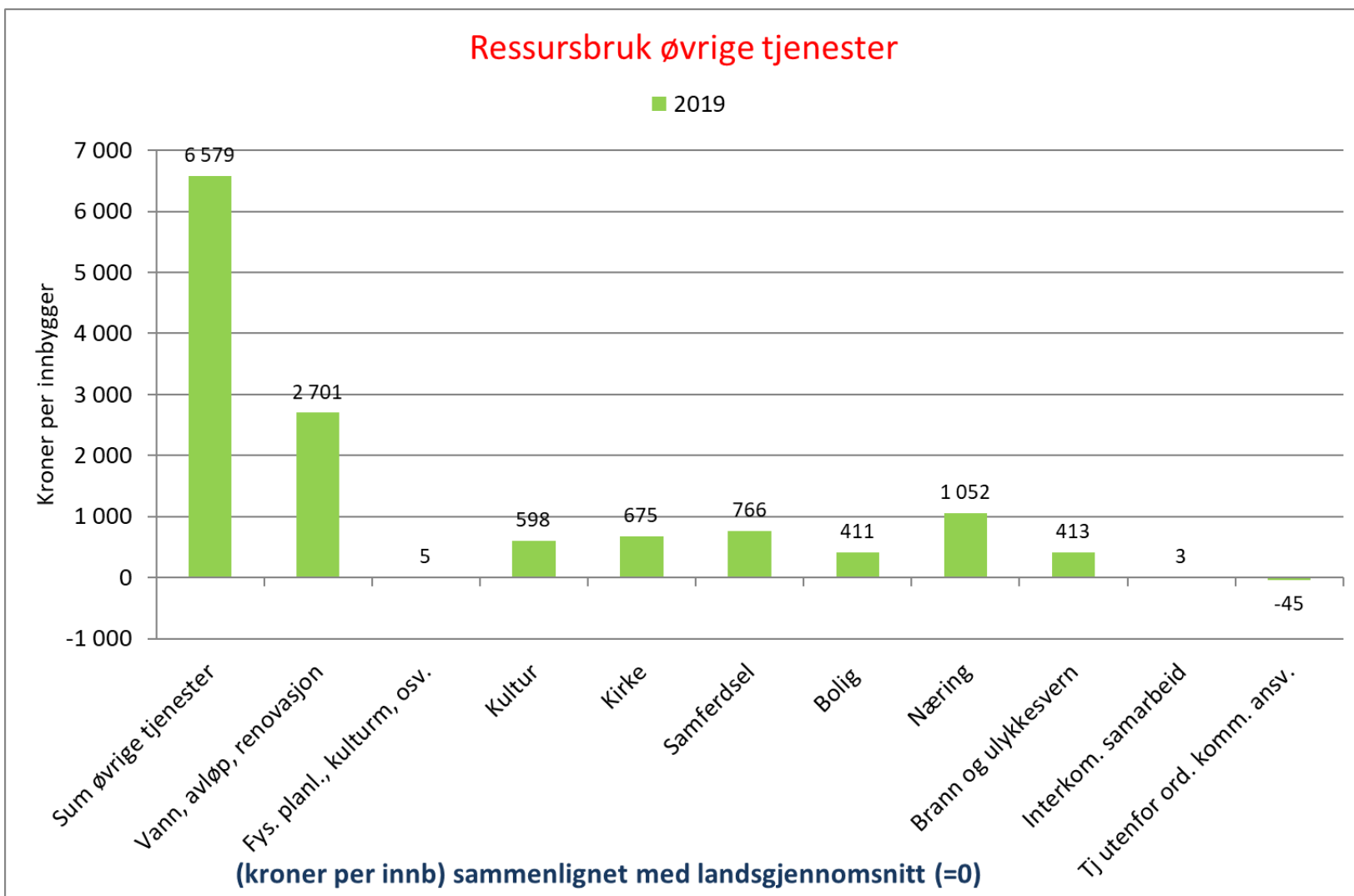
Ressursbruk i forhold til statens bergende behov

«Merforbruk» i forhold til objektivt beregnet utgiftsbehov i følge kostnadsnøklerne inntektssystemet:

PLO:	10,9 mill
Skole:	12,5 mill
Barnehage	- 3,5 mill
Sosial:	0,4 mill
Helse:	4,6 mill
Barnevern:	0,6 mill

Ressursbruk i forhold til statens bergende behov

«Merforbruk» i forhold til objektivt beregnet utgiftsbehov i følge kostnadsnøklerne inntektssystemet:

VAR: **7,2 mill**

Fysisk plan: **0 mill**

Kultur: **1,6 mill**

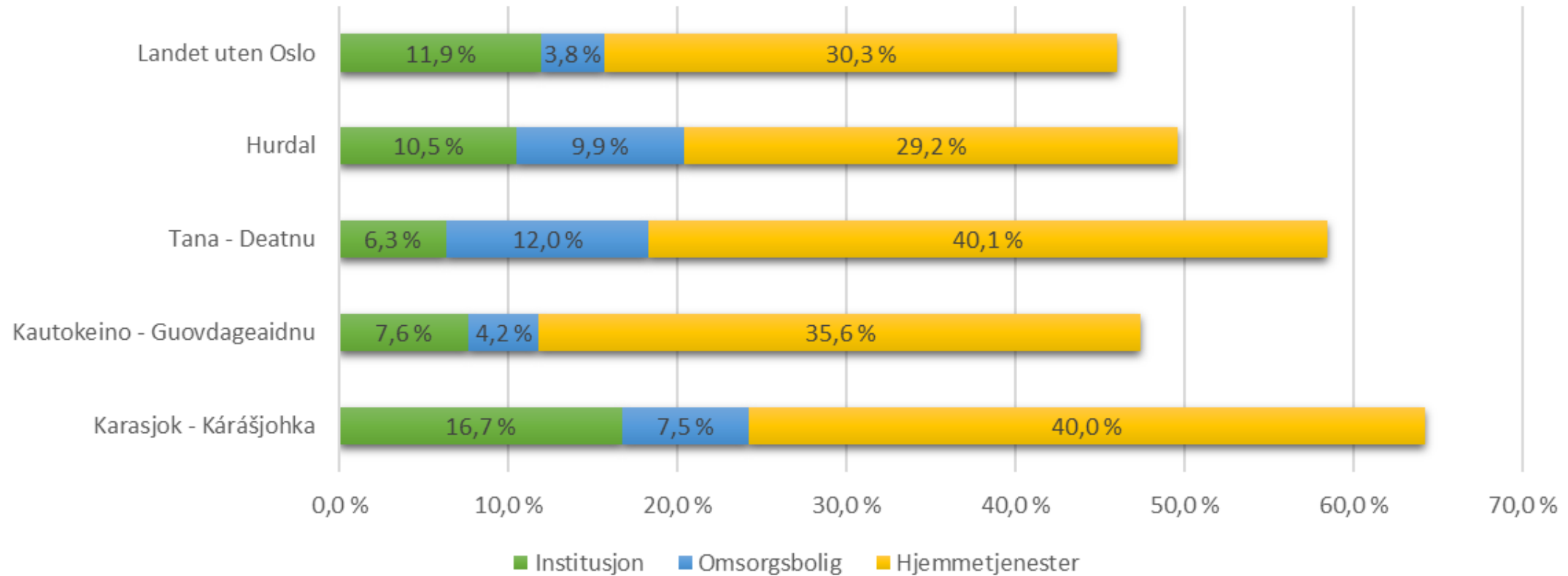
Kirke: **1,7 mill**

Samferdsel: **2,0 mill**

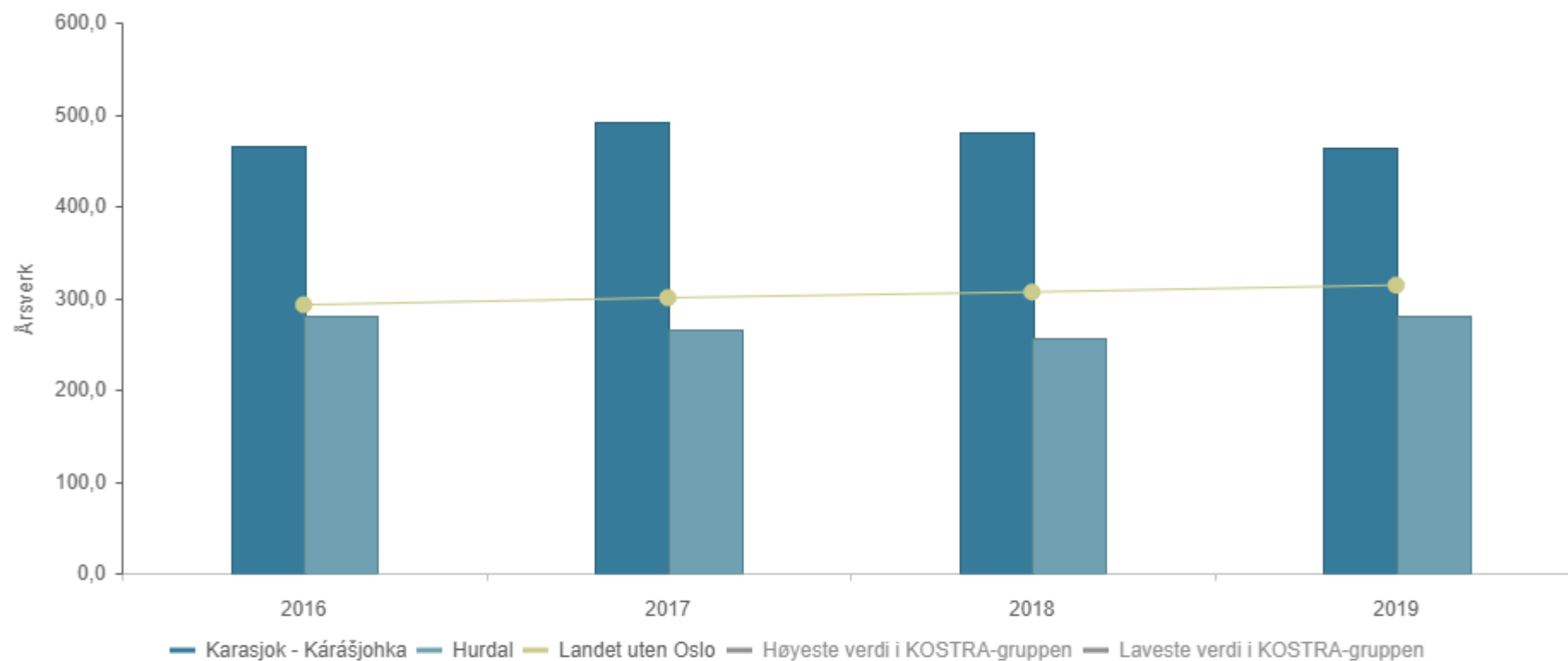
Næring: **2,7 mill**

Brann: **1,1 mill**

Andel innbyggere 80 + med tjenester

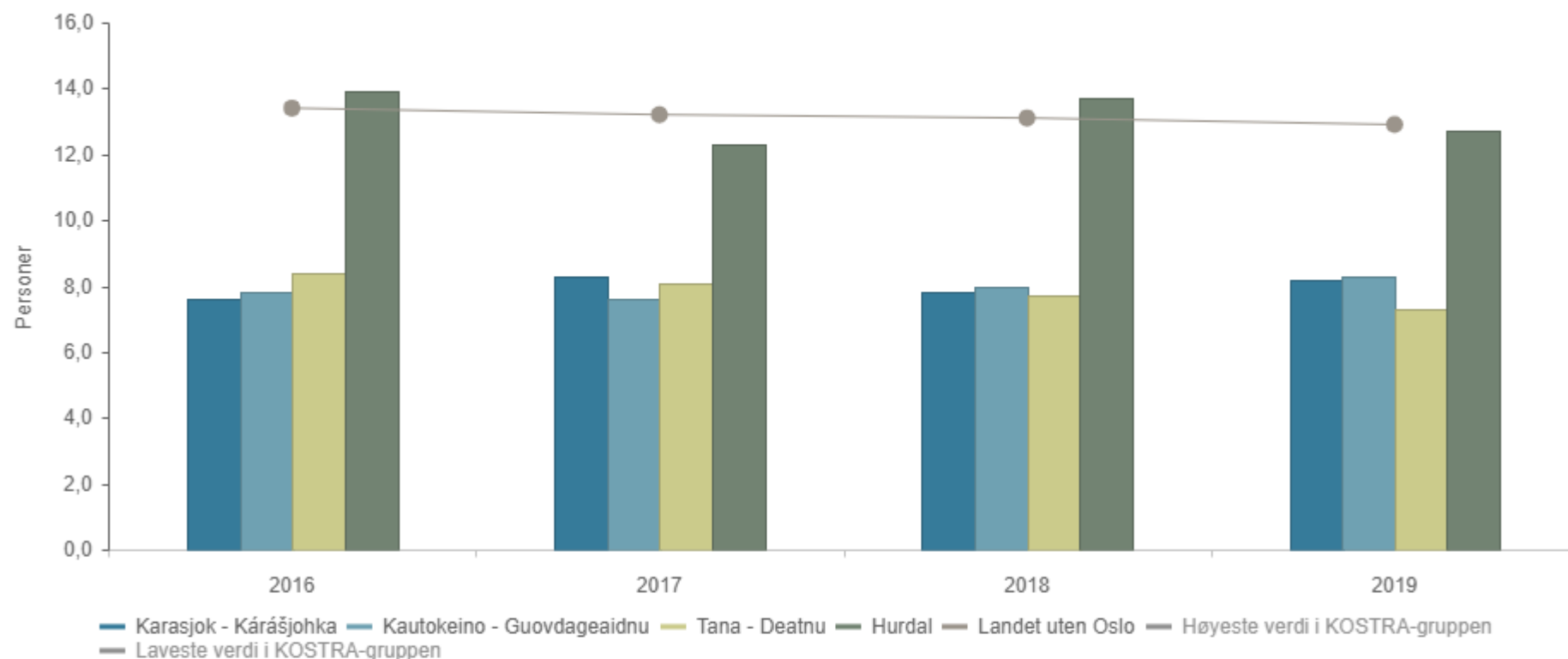
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)

	2016	2017	2018	2019
Karasjok - Kárašjohka	465,5	492,0	481,1	463,2
Hurdal	280,9	266,0	255,4	280,7
Landet uten Oslo	292,3	300,0	306,2	313,7

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn

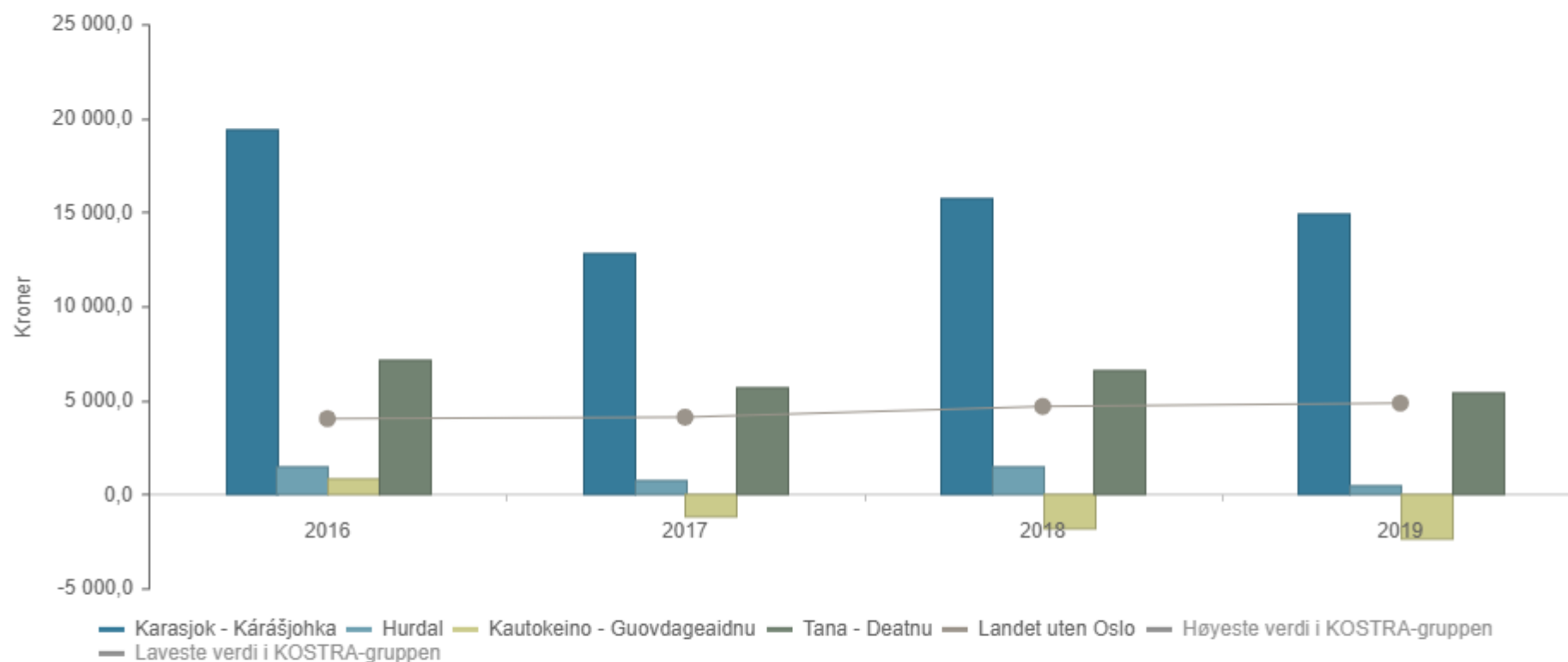
	2016	2017	2018	2019
Karasjok - Kárášjohka	7,6	8,3	7,8	8,2
Kautokeino - Guovdageaidnu	7,8	7,6	8,0	8,3
Tana - Deatnu	8,4	8,1	7,7	7,3
Hurdal	13,9	12,3	13,7	12,7
Landet uten Oslo	13,4	13,2	13,1	12,9

Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2016	2017	2018	2019
Karasjok - Kárášjohka	19 402,5	12 807,8	15 787,6	14 926,5
Hurdal	1 463,9	721,3	1 462,9	452,9
Kautokeino - Guovdageaidnu	834,9	-1 158,0	-1 786,3	-2 386,2
Tana - Deatnu	7 134,6	5 735,1	6 576,5	5 456,6
Landet uten Oslo	4 015,4	4 097,2	4 667,9	4 842,5

UTFORDRINGSBILDET 2021-2024

Káraşjoga gielda
Karasjok kommune

BOAHTTEVAŠ KÁRÁŠJOHKA UTFORDRINGSBILDET

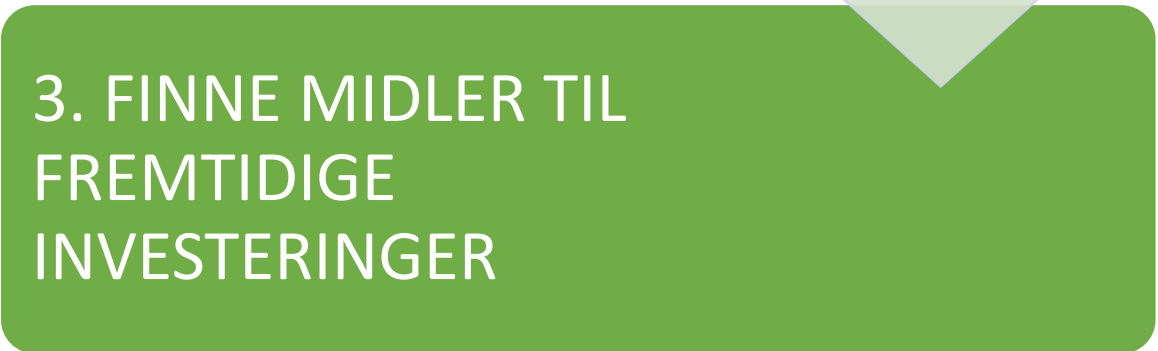
1. FÅ KONTROLL PÅ
ØKONOMIEN

2. HEVE KVALITETEN PÅ
TJENESTEPRODUKSJONEN

3. FINNE MIDLER TIL
FREMTIDIGE
INVESTINGER

BUDSJETT 2021 - DRIFT

DRIFTSBUDSJETT – KR. 321 668 098

**UTFORDRINGER 2021 BUDSJETT
KOSTNADSREDUKSJONER:**

GRUNNSKOLEN

- FÆRRE LÆRERE
- SKOLE RIGGET FOR MANGE FLERE ELEVER ENN VI HAR I DAG
- FORTSATT REDUKSJON I BARNETALL I GRUNNSKOLEALDER
- IKKE TILFREDSTILLENDENDE LOKALER

HELSE OG OMSORG

- UTFORDRINGER FAGSTILLINGER
- HØYE KOSTNADER
- LAVE TERSKLER FOR Å FÅ TILBUD
- IKKE TILFREDSTILLENDENDE LOKALER

BUDSJETT 2021 - DRIFT

TEKNISK ENHET

- LAVE BUDSJETTTRAMMER PÅ DRIFTSSIDEN
- MEDFØRT MANGLENDE VEDLIKEHOLD VEIER/ANLEGG/BYGNINGER

ØVRIGE ENHETER

- GJENNOMGANG AV BUDSJETTTRAMMER OG DRIFT

STORE UTFORDRINGER MED TIDLIGERE ÅRS MERFORBRUK «UNDERSKUDD»

DRIFT KR. 11 622 859 INVESTERING KR. 1 964 308 TOTALT KR. 13 587 167

IKKE MIDLER PÅ FOND

BYGGE EN ROBUST ORGANISASJON

BYGGE KOMPETANSE

UTFORDRINGSBILDET 2021-2024 Fremtidige investeringer

PU BOLIGER

NYTT
HELSESENTER

NY GRUNNSKOLE

BYGG FOR
TEKNISK

HOVEDPLAN FOR
VANN OG AVLØP

Omstillingsbehov Karasjok

År	2020	2021	2022	2023
Årlig omstillingsbehov	19,7	14,3	6,5	13,6
Akkumulert	19,7	34	40,5	54,1

UTFORDRINGSBILDET 2020-2023

	RESULTAT 2020	ØKONOMIPLAN 2021	ØKONOMIPLAN 2022	ØKONOMIPLAN 2023
	2020	2021	2022	2023
KOMMUNEDIREKTØRENS STAB	3	3	3,5	4,1
TEKNISK	1,6	4	6	8
HELSE OG OMSORG	4,6	9	12	15
OPPVEKST	4,5	8	9	12
ROBEK INNDEKNING (Pr. 311219 kr. 13 587 167)	6	8	0	
AVSETNING DISPOSISJONSFONDFOND	0	2	6	15
Akkumulert resultat	19,7	34	40,5	54,1

UTFORDRINGSBILDET 2021-2024

VEDTATTE NEDTREKK I 2021 KR. 12 700 000

KOMMUNEDIREKTØRENS STAB	KR.	0
-------------------------	-----	---

OPPVEKST, UTDANNING, SPRÅK OG KULTUR	KR	4 500 000
---	----	-----------

HELSE OG OMSORG	KR.	5 800 000
-----------------	-----	-----------

MILJØ, PLAN OG SAMFUNNSUTVIKLING	KR.	2 400 000
-------------------------------------	-----	-----------

TIDLIGERE ÅRS MERFORBRUK	KR.	8 000 000
--------------------------	-----	-----------

AVSETNING DISPOSISJONSFOND	KR.	2 000 000
----------------------------	-----	-----------

UTFORDRINGSBILDET 2021 - 2024

**SAMISK SPRÅK OG
HVORDAN BENYTTES
MIDLENE?**

**SOM ET LEDD I
REDUKSJON AV
KOSTNADER MÅ OGSÅ
DETTE OMRÅDET
GJENNOMGÅS**

**KOMMUNESTYRET
VEDTAK –
SPRÅKSENTERET SKAL
GÅ I NULL**

KOSTNAD 2019 KR. 397 300,
BUDSJETTERT I 2020 KR. 604 867
FORBRUK PR. SEPTEMBER NETTO
KR. 1 267 564

**UTREDNING OM
KOSTNADER SAMISK
SPRÅK OG
FINANSIERING SOM ET
LEDD I
BUDSJETTARBEIDET.**

UTFORDRINGSBILDET 2021 - 2022

FREMTIDENS KARASJOK – PROSJEKT FREM TIL JUNI 2022

MIDLER TIL EKSTERN KONSULENTHJELP FRA KS VIL VÆRE BENYTTET FRA 01.01.21

PROSJEKTET KAN VISE TIL GODE RESULTATER FOR DE FLESTE OMRÅDENE PÅ FORBEDRING

ØKONOMIEN ER BEGYNT Å GÅ I RIKTIG RETNING, FORTSATT EN VEI Å GÅ

STØRSTE UTFORDRINGER SOM GJENSTÅR ER PLEIE OG OMSORG

HVORDAN FÅ TIL EN BEDRE TJENESTE INNEN OMRÅDET

ØKONOMI TIL Å HOLDE OPPE TRYKKET PÅ FORBEDRINGER

ER PROSJEKTFØREREN ALENE KLAR TIL Å OVERTA PROSJEKTET FULLT UT?

ØKNING AV KOMMUNALE MIDLER GJENNOM BUDSJETTET?

LOKALE INNTEKTER

Eiendomsskatt er et virkemiddel som i dag brukes av 356 kommuner

Tiltaket er ikke utredet, men inntektpotensialet anslå til å ligge område 3-5 millioner ved maks sats

Kan tidligst innføres fra 2022/2023

Egenandeler/betalinger ved bruk av kommunale tjenester

VEDTATTE/PÅGÅENDE INVESTERINGSPROSJEKTER

- **IDRETTSHALLEN**

ARBEIDET STARTER I 2020, INNVILGET TIPPEMIDLER KOSTNAD 2021 6 MILL KR.

- **LATTOSLUOHKKA MÁNÁIDGÁRDI**

UTVENDIG OPPGRADERING – NYTT TILTAK I 2021 1,5 MILL KR.

INNVENDIGE ARBEIDER VEDTATT GJENNOMFØRT I 2020

- **HERREDSHUSET**

OMBYGGINGER, SAMLOKALISERE FDV OG VVA DRIFT I ET BYGG 0,5 MILL KR.

- **PU-BOLIGER**

ARBEIDENE STARTER OPP HØSTEN 2020, VEDTATT FINANSIERING VIDEREFØRES I 2021 35 MILL KR. NOE AV MIDLENE VIL BLI BENYTTET I 2020.

- **MINDRE NØDVENDIGE INVESTERINGER**

HERUNDER OPPDATERING AV IKT, IKT GRUNNSKOLEN ELEVER/LÆRERE I TILLEGG TIL NOEN ANDRE NØDVENDIGE INVESTERINGER

INVESTERINGER FREM MOT 2030

		RENTER	AVDRAG
• Dagens gjeld	263 190 000	5 660 000	12 398 000
• Nytt helsesenter	250 000 000		
	(Tilskudd 120 000 000)	3 229 000	1 330 500
• Ny skole	140 000 000	3 488 000	1 433 000
• Nytt bygg teknisk	80 000 000	1 993 000	819 000
• TOTALT FREM MOT 2030			
	733 190 000	20 599 000	18 539 500
• Hovedplan vann/avløp	250 000 000	6 229 000	2 559 000
• TOTALT FREM MOT 2030			
	983 190 000	20 599 000	18 539 500

Spørsmål?

Karášjoga gielda
Karasjok kommune